

Nová kategorizácia a chronicky chorí

Konkurencia farmaceutických firiem stláča ceny liekov dole, ale...

Ministerstvo zdravotníctva SR vypracúva novú kategorizáciu liekov, ktorá má podľa vyjadrenia šéfa rezortu Rudolfa Zajaca zabezpečiť dostupnosť liekov najmä pre chronicky chorých pacientov, ktorí nebudú musieť za životne dôležité lieky doplácať; reči o tisícových doplatkoch označil za fámy. „Na trhu budú najmenej tri druhy inzulínu od troch rôznych výrobcov, na ktoré diabetici nebudú musieť doplácať. Aj dialýza, na ktorú sú priemerné ročné náklady asi 800 tisíc korún, bude v kategorizácii zaradená ako bezplatná,“ informoval minister Zajac.

Terajšia kategorizácia, ktorá platí od októbra minulého roku, zahŕňa 4504 druhov liekov, z ktorých je 1334 liekov s doplatkom pacienta do 50 Sk, 559 liekov s doplatkom od 50 do 400 Sk, 1439 liekov s doplatkom nad 100 Sk a 1172 liekov je plne hrađených.

„Po skončení každej kategorizácie farmaceutické firmy u liekov, u ktorých bol stanovený vyšší doplatok pacienta z dôvodu vysokej ceny lieku, vzhľadom na možnú alternatívu porovnateľného ale lacnejšieho lieku na trhu, znížili cenu lieku tak, aby bol doplatok pre pacienta atraktívny. Takýto postup neúmerne zvýšil spotrebu prevažne drahých liekov takzvanej „druhej voľby“ s negatívnym dopadom na poisťné rozpočty,“ uviedol minister zdravotníctva na tlačovej besede 22. augusta 2003. **„V minulom roku sa predali v lekárňach lieky za takmer 22,5 miliardy korún, pričom v predchádzajúcich rokoch došlo k medziročnému nárastu o vyše 18 %. Princípom novej kategorizácie je preto stabilizovať náklady na lieky, zamedziť plytvaniu a nadmernej spotrebe liekov a zároveň dosiahnuť dostupnosť liekov pre pacientov s ťažkými a chronickými ochoreniami.“**

V nateraz platnej kategorizácii liekov sú uvedené štyri lieky zo skupiny inzulín humánny parenterálny rýchlo pôsobiaci, a injekčné formy určené na základnú liečbu injekčným inzulínom (od troch výrobcov). Momentálne inzulíny, ktoré sú bez doplatku, výrobca na náš trh nedováža (zrejme z marketingových dôvodov) a pacienti sú preto odkázaní na prípravky s doplatkami. V pripravovanej novej kategorizácii sa uvedené skutočnosti zohľadňujú tak, aby pacienti mali dostupný základný injekčný inzulín bez doplatku.

Pre pacientov, ktorí sú z určitých jasne definovaných dôvodov odkázaní na inú formu injekčného podávania inzulínu (cartridge) sú v súčasne platnej kategorizácii tieto liekové formy s doplatkom okolo 200 Sk. Cena týchto liekových foriem inzulínu je o 100 % vyššia ako u bežných injekčných foriem. Reálne tieto firmy predávali svoje prípravky lacnejšie, ako je ich skutočná cena. V rámci cenových návrhov v zmysle pripravovanej kategorizácie však (zrejme z obchodných dôvodov) ich nahlásené ceny neodrážajú skutočne realizované ceny na trhu. Kategorizačná komisia napriek tomu určila úhradu zo zdravotného poistenia tak, aby bola zo strany pacientov nižšia, ako v súčasnosti, t. j. na úrovni asi 100 Sk. Znamená to, že pri niektorých iných liekoch, ktoré sa nepoužívajú na základné zvládnutie ochorenia, bolo nutné úhradu zo zdravotného poistenia znížiť.

„Konkurencia farmaceutických firiem stláča ceny dole, ale dohody dvoch či troch spoločností vyúsťujú do snahy doterajšie ceny udržať alebo ich dokonca zvýšiť,“ povedal minister Zajac. Zdôraznil, že každá lekáreň musí mať vyvesený cenník liekov s výškou doplatku vybraného od pacientov.